

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 137/1996. (VIII.28.) Korm. rendelet tartalmi szabályozásának előzményei

Közoktatási Főosztály

Közoktatás-szakmai Fejlesztési Osztály

Brassói Sándor főosztályvezető-helyettes

Paszkoszné Kulcsár Andrea óvodai szakreferens vezető-főtanácsos

*(A 9. és a 11. dia, Vágó Irén OFI munkatárs és Labáth Ferencné szakértő
jelentéséből)*

„Jelen oktatási előadás a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény hatálya alá tartozó szerzői műnek minősül, amelynek bármilyen felhasználása – a törvényben meghatározott szabad felhasználás esetein túl – kizárólag az Oktatási és Kulturális Minisztérium előzetes engedélyével lehetséges. Az engedély nélküli felhasználása polgári jogi és büntetőjogi jogkövetkezményeket von maga után.”

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli
felhasználást a törvény bünteti."

Kitekintés az Alapprogramot és az óvodai nevelési programot módosító korábbi rendelkezésekre

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli felhasználást a törvény bünteti."

Az Alapprogramot módosító 51/2004. (III.23.) Korm.
rendelet, a közoktatási törvény szabályozásával összhangban
előírta, az
integrált feladat-ellátásra kijelölt óvodák nevelési programjának
felülvizsgálatát, módosítását a sajátos nevelési
igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve alapján
*(ez a rendelkezés érintette az óvoda működését meghatározó
dokumentumok felülvizsgálatát is).*

- ✓ **Az óvodai nevelési programok tartalmából kikerült** a korábban kötelező elemként meghatározott minőségirányítással kapcsolatos tartalmi szabályozás (a közoktatási törvényt módosító 2003. évi LXI. tv 29.§ (2) bekezdése alapján, ami 2004. június 30-ig előírta a nev. progr. Kötelező felülvizsgálatát.
- ✓ Ugyanezen törvénymódosítás az önkormányzati fenntartók és a közoktatási intézmények számára előírta - *a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendelet alapján* – a minőségirányítási program (IMIP/ÖMIP) elkészítését is illetve azok jóváhagyásával a minőségirányítási programok működtetését.

Ezzel a rendelkezéssel az óvodák nevelési programjainak tartalmától elválva, de az óvoda szakmai munkájának szerves részeként külön szabályozásba került az intézményi és fenntartói minőségirányítás.

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli felhasználást a törvény bünteti."

Az Alapprogram felülvizsgálatát előíró rendelkezések

A közoktatási törvény 93. § (1) bekezdés b) pontjának rendelkezése alapján, az oktatásért felelős miniszternek rendszeresen, de legalább ötévenként értékelnie kell az Alapprogram bevezetésével és alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat.

Szükség esetén ki kell kérnie:

- ✓ az Országos Köznevelési Tanács,
- ✓ a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket érintő kérdésekben az Országos Kisebbségi Bizottság, valamint
- ✓ a Közoktatás-politikai Tanács véleményét, továbbá
- ✓ a Kormánytól kezdeményeznie kell a szükséges módosítást és
- ✓ gondoskodnia kell, az óvodai nevelési programok módosításának rendelkezéséről.

Az Alapprogram 2009. évi felülvizsgálatát megalapozó döntés előkészítése

Az oktatásért felelős miniszter által megrendelt kutatás.

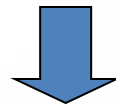
Célja:

- ✓ Annak alátámasztása, hogy szükségesnek mondható-e az Alapprogram felülvizsgálata, amennyiben igen
- ✓ az Alapprogram legutóbbi módosítása óta eltelt idő milyen kihívásokat támaszt az Alapprogrammal szemben, illetve
- ✓ melyek a szükséges korrekciók irányai?

A kutatás célcsoportja

Az óvodai feladatellátásban résztvevő óvodavezetők,
óvodapedagógusok.

Cél:

Az óvodai gyakorlatban dolgozó szakemberek
tapasztalataira, javaslataira támaszkodva az
Alapprogram beválásának elemzése.

A kutatás tartalmi vonatkozásában vizsgálta

- a. az Alapprogram fogadtatását,
- b. az Alapprogram megfelelőségét, a szabályozott nevelési területekről alkotott véleményeket,
- c. a szülői elvárásokat az óvodával szemben,
- d. az Alapprogram alapelveire írt óvodai helyi nevelési programok elkészítését befolyásoló tényezőket, azok megoldását, az elkészült helyi nevelési programok típusát (*pl. saját, adaptált*),

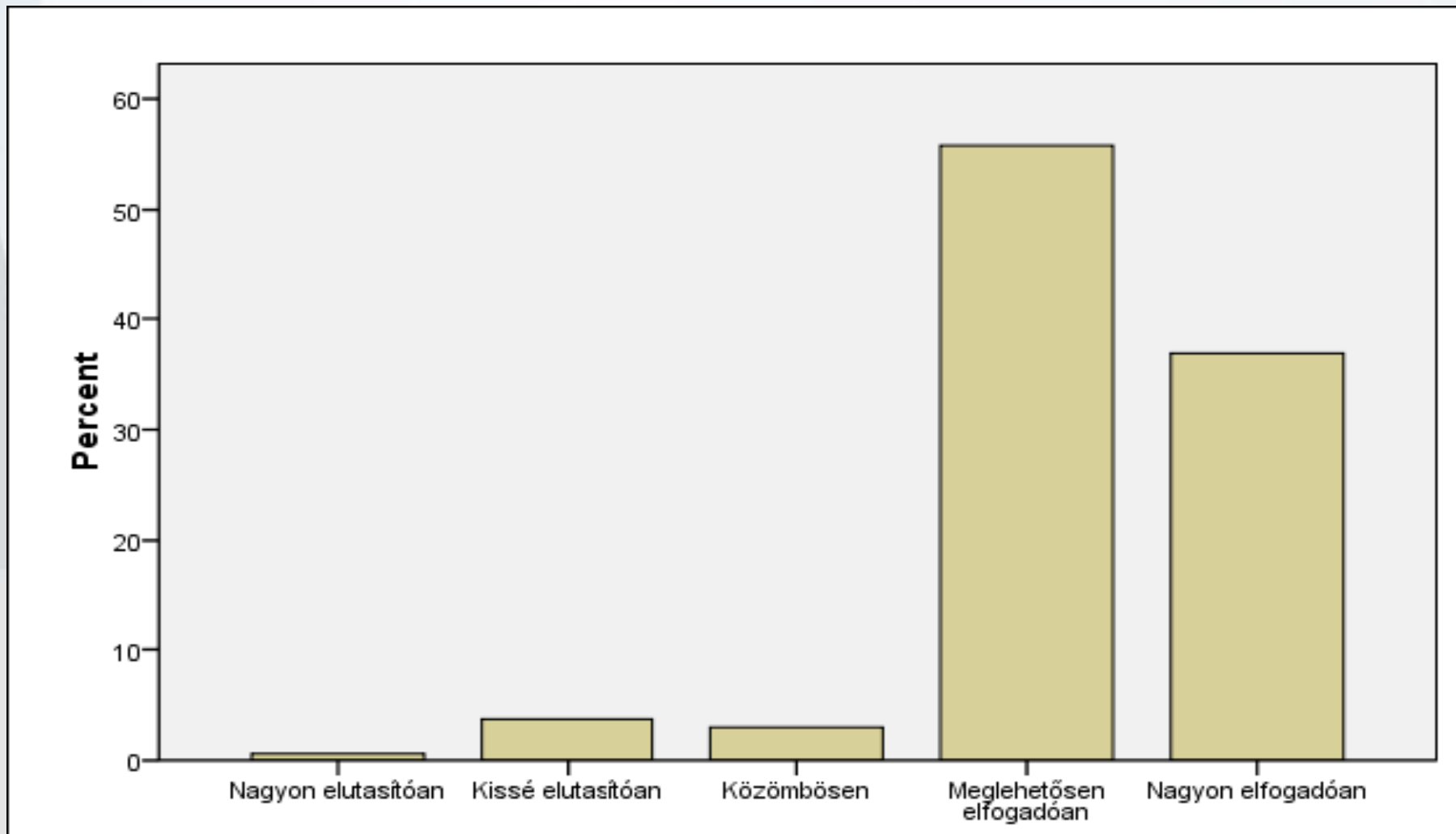

A kutatás tartalmi vonatkozásában vizsgálta

- e. a helyi nevelési programok felülvizsgálatának, módosításának megvalósulását (az átdolgozásra irányuló okok feltárásával), illetve a módosítás elmaradását és annak okával, továbbá
- f. a helyi nevelési program és az óvodai nevelőmunka illeszkedését az Alapprogram alapelveihez,
- g. az óvodai szakemberek szükségesnek vélik-e az Alapprogram felülvizsgálatát,
- h. az óvodapedagógusok, óvodavezetők mit tekintenek az Alapprogram erősségének, hiányosságainak.

Az Alapprogram bevezetésének fogadtatása a kutatási jelentés alapján

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli felhasználást a törvény bünteti."

Az Alapprogram felülvizsgálatát megalapozó kutatás eredménye I.

Az óvodapedagógusok és az óvodavezetők sorrendiségében
az Alapprogram pozitívumaként emelték ki:

- a játék kiemelt szerepét,
- a nevelésközpontúságot,
- a személyiségfejlesztés sokoldalúságára, a módszertani szabadságra helyezett hangsúlyt

Az óvodai működéssel kapcsolatos problématerületek szabályozási igénye (%)

Problématerületek	Rendkívül fontosnak	Fontosnak tartom	Együtt
Az iskolai életmódra való felkészítés tartalma	40,6	35,8	76,4
Az óvodából az iskolába való átmenet értelmezése	55,7	30,6	86,3
A 7 évesek óvodában maradása	29,7	38,2	67,9
Az óvodai különfoglalkozások (nyelvoktatás, aerobic stb.)	17,4	23,7	41,1
Az óvodai szolgáltató funkció tartalma	24,1	41,4	65,5
A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés formái	38,8	36,8	75,6
Az óvodapedagógusok etikai kódexe (például értékek, normák, szabályok)	51,7	33,5	85,2
A sajátos arculat megőrzése az összevont óvodákban	52,2	29,9	82,1
Vezetési struktúra, vezetői hatáskörök az összevont óvodákban	44,7	35,0	80,7

Az Alapprogram felülvizsgálatát megalapozó kutatás eredménye II.

Az óvodapedagógusok és az óvodavezetők sorrendiségében **az Alapprogram negatívumaként** rótták fel továbbá:

- a gyermekek toleranciára nevelését meghatározó alapelvek-,
- a gyermekek környezettudatos magatartásra nevelését meghatározó alapelvek-,
- a kompetenciafejlesztést meghatározó alapelvek-, valamint
- a halmozottan hátrányos helyzetű- és a sajátos nevelési igényű gyermekek inkluzív nevelésére irányuló alapelvek **hiányát.**

A kutatás reprezentativitása

A reprezentatív vizsgálatot:

- az óvoda fenntartójának típusára,
- a régiókra -, valamint a
- a feladat-ellátási helyekre kiterjesztett kutatás biztosította.

(A kutatásról készül jelentés elérhető a:

<http://www.okm.gov.hu/kozoktatas/2008./ovodai-neveles-orszagos> weblapon)

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje felülvizsgálat, módosítás a szaktárca hatáskörében

- A közoktatási törvény felhatalmazása alapján, az oktatási tárca az **Országos Köznevelési Tanács elé terjesztette** a kutatási eredményt.
- **Egyben felhívta a figyelmet** arra, hogy a kutatás eredményeként elkészült jelentés alátámasztotta az Alapprogram értékeinek elismertségét, de az Alapprogram egyes tartalmi elemeinek kiegészítésére, bizonyos értelemben szemléletmód váltás igényére, az egyes fejezetek átgondolására, azok kiegészítésére, módosítására is irányította a figyelmet.

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli felhasználást a törvény bünteti."

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - az OKNT véleményezési joga -

Az OKNT 2009. május 14-én 11 fős Szakmai Bizottságot hozott létre.

Az OKNT a Szakmai Bizottság feladataként határozta meg:

- az Alapprogram felülvizsgálatával kapcsolatban felvetődő kérdések megvitatását,
- az Alapprogram felülvizsgálatának irányait meghatározó szakmai álláspont kialakítását,
- javaslattételt az Alapprogram tartalmi szabályozásának szempontrendszerére, valamint
- az Alapprogram átdolgozására tett javaslatok megfogalmazását.

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - az OKNT véleményezési joga -

A Szakmai Bizottság több ülés keretei között vitatta meg, alakította ki a véleményét és készítette el az Alapprogram módosítására tett javaslatokat, 2009. május 28 - július 20 ig:

- a hivatkozott kutatás eredményeinek ismeretében,
- a közoktatási törvény rendelkezéseit alapul véve,
- figyelemmel az Alapprogram értékeinek megőrzésére .

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - az OKNT és az OKM egyeztetése -

- Az OKNT a Szakmai Bizottság előterjesztését megvitatta, egyhangúlag támogatta az Alapprogram módosítására tett javaslatokat.
- Az OKM és az OKNT között, az Alapprogram módosítására tett javaslatok közül vitás kérdésként azok merültek fel, amelyeket magasabb rendű jogszabályok egyébként is rendeznek (*pl.: a további óvodai nevelés-, a beiskolázás-, a minőségirányítás szabályozásának kérdésében*).

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - egyeztetés a Közoktatási Tanács-, az Országos Kisebbségi Bizottság tagjaival -

A KT-, valamint az OIB az Alapprogram módosítására tett javaslatokat egyhangúlag támogatta.

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - államigazgatási eljárásrendben a társadalmi-, szakmapolitikai egyeztetés

A társadalmi-, szakmapolitikai egyeztetés idejében adódott lehetőség arra, hogy **a szaktárca megismerhesse az Alapprogram módosító tervezetéről alkotott szakmai véleményeket.**

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - államigazgatási eljárásrendben a társadalmi-, szakmapolitikai egyeztetés

A társadalmi-, szakmapolitikai egyeztetésről visszaérkezett vélemények:

- „Az Alapprogram **megtartotta** azokat az értékeket, amelyek az óvodai nevelésben **hosszú ideje, jól bevált** tradícióként vannak jelen és **nem tett engedményeket a gyermekek ellen.**
- **Megerősítést kapott az óvodapedagógus személye és szaktudása, mint az óvodai nevelés kulcsszereplője.**

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - államigazgatási eljárásrendben a társadalmi-, szakmapolitikai egyeztetés

- Hangsúlyozottabbá vált benne a gyermekek életkori sajátosságaitól idegen szolgáltatások nyújtásának tilalma, a szabad játék biztosítására helyezett hangsúly – amelyre szerintük a szükségesnél lényegesen kevesebb idő áll a gyermekek rendelkezésére -.”
- **Úgy ítélték meg, hogy** a módosító tervezet **elősegíti** a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását, s támogatja a kompetencia alapú nevelést, az inkluzív-, az integrált-, a migráns (multikulturális, vagy ahogy Európában nevezik interkulturális) gyermekek nevelését segítő szemléletet.”

Az Alapprogram módosításának eljárásrendje - külső államtitkári egyeztetés, Kormány elé terjesztés -

- ✓ Az előzőekben szemléltetett eljárásrendben beérkezett és a vonatkozó jogszabályokkal összevetve elfogadott véleményekkel egybeszerkesztett, módosított Alapprogramot a Kormány 2009. november 10-én jóváhagyta.
- ✓ Az Alapprogram módosított szövege 2009. november 20-án jelent meg a 164. számú Magyar Közlönyben, a 41894. oldaltól (a kozlony.hu weblapon elérhető.)
- ✓ A módosított Alapprogram jóváhagyásáról szóló Korm. rendelet száma: 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet

Az Alapprogramot módosító 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet

**Az Alapprogram módosításáról szóló Korm.
rendelet meghatározta, hogy :**

- az óvodák, a módosított Alapprogram alapján felülvizsgált,
- szükség szerint módosított helyi nevelési programjukat

a 2010/2011. nevelési évtől alkalmazhatják.

Mit jelent a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet hatályba lépésének rendelkezése?

A fenntartó saját hatáskörében jogosult meghatározni a 2010/2011. nevelési év kezdő időpontjáig a nevelési programok felülvizsgálatának, szükség szerint módosításának rendjét:

- 1. a felülvizsgálat-, annak eredményeként a módosítás határidejét,*
- 2. a jóváhagyási eljárásrendben előírt véleményezési jogok érvényesülését,*
- 3. az azokról készült jegyzőkönyvek és a módosított helyi nevelési programok fenntartó hivatalához beküldését,*

Mit jelent a 255/2009. (XI. 20.) Korm. rendelet hatályba lépésének rendelkezése?

4. *szükség esetén szakértői vélemény beszerzését,*

5. *a kisebbségi önkormányzati vélemények kikérésének határidejét és*

6. *a módosított nevelési programok fenntartó elé terjesztésének időpontját jóváhagyásra.*

Köszönöm a figyelmet

kozoktatas@okm.gov.hu

www.okm.gov.hu

"Minden jog fenntartva. Az engedély nélküli felhasználást a törvény bünteti."